

Офіційно опубліковано
29.12.2022

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

28 грудня 2022 року

Київ

№251

Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України

Відповідно до статей 6, 7, 15, 25, 42, 56 Закону України “Про Національний банк України”, Закону України “Про валюту і валютні операції”, Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою ефективного використання стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи, механізму проведення операцій своп процентної ставки та вдосконалення порядку проведення розрахунків за валютними операціями Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до:

1) Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 вересня 2015 року № 615 (зі змінами) (далі – Зміни), що додаються;

2) Положення про проведення Національним банком України на міжбанківському ринку операцій своп процентної ставки, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 травня 2020 року № 67 (зі змінами), що додаються.

2. Пункт 27 розділу IV Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 2 (зі змінами), такі зміни:

1) пункт доповнити новим підпунктом 5 такого змісту:

“5) операціями банків із відшкодування витрат Національного банку України в іноземній валюті згідно з умовами укладених з Національним банком України договорів.”;

2) пункт доповнити новим абзацом чотирнадцятим такого змісту:

“Розрахунки за операціями, визначеними в підпункті 5 пункту 27 розділу IV цього Положення, проводяться в іноземній валюті.”.

3. Департаменту відкритих ринків (Олексій Лупін) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Юрія Гелетія.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім:

1) підпункту 2 пункту 1 Змін, який набирає чинності з 15 січня 2023 року;

2) підпункту 2 пункту 1, пункту 2 цієї постанови, пункту 2 Змін, які набирають чинності з 15 квітня 2023 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 40

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління Національного
банку України
28 грудня 2022 року №251

Зміни до Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи

1. У розділі I:

1) підпункт 12 пункту 2 глави 1 виключити;

2) пункт 6 глави 2 викласти в такій редакції:

“6. Національний банк установлює для банків однакові умови регулювання їх ліквідності. Національний банк не здійснює регулювання ліквідності банків, які віднесено до категорії неплатоспроможних.”.

2. Главу 3 розділу II після пункту 22 доповнити п’ятьма новими пунктами 22¹–22⁵ такого змісту:

“22¹. Банк протягом трьох робочих днів із дня направлення Національним банком повідомлення відшкодовує Національному банку витрати, понесені ним унаслідок стягнення закордонними банками-кореспондентами з його коррахунків:

1) комісії за перерахування коштів після повернення Національним банком на кореспондентський рахунок банку грошового покриття/грошових надходжень як сплати доходу та/або погашення заставлених цінних паперів в іноземній валюті, що були розміщені на окремих рахунках банку в Національному банку (далі – комісія);

2) процентів, які нараховуються за процентними ставками, що мають від’ємне значення, на кошти банків, розміщені на кореспондентських рахунках Національного банку в закордонних банках-кореспондентах як грошове покриття/грошові надходження від сплати доходу та/або погашення заставлених цінних паперів в іноземній валюті (далі – проценти за від’ємними процентними ставками).

22². Відшкодування банком процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті Національного банку здійснюється щомісяця в сумі, що розраховується за такою формулою:

$$CB \text{ міс} = (\sum_{i=1}^n \text{Щоден ЗКпд}_i \cdot \text{Пр}_i) / (360 \cdot 100\%),$$

де $CB \text{ міс}$ – сума відшкодування процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті за календарний місяць;

i – порядковий номер календарного дня в календарному місяці, від 1 до n ;

n – кількість календарних днів у календарному місяці (28, 29, 30 або 31);

Щоден ЗКпд_i – сума залишків коштів у визначеній іноземній валюті за балансовими рахунками 3205 “Кошти банків для забезпечення виконання зобов’язань перед Національним банком України за кредитами, наданими банкам, та операціями своп процентної ставки” у частині обліку коштів за операціями з рефінансування та 3281 “Кошти банків для покриття заборгованості за кредитами, наданими шляхом застосування стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи” на початок календарного дня i ;

Пр_i – процентна ставка, встановлена Національним банком у відсотках річних для розрахунку суми відшкодування процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті, що діяла станом на початок календарного дня i .

22³. Комітет з управління активами та пасивами Національного банку визначає розмір процентної ставки, встановленої Національним банком для розрахунку суми відшкодування процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті, про що Національний банк повідомляє банк не пізніше ніж за 10 робочих днів до її зміни.

22⁴. Національний банк забезпечує визначення суми відшкодування банками витрат Національного банку на сплату процентів за від’ємними процентними ставками за допомогою засобів відповідного програмно-технологічного забезпечення.

22⁵. Розрахунки з відшкодування банками витрат Національного банку внаслідок стягнення закордонними банками-кореспондентами комісії та сплати процентів за від’ємними процентними ставками здійснюються в іноземній валюті.”.

3. У главі 11 розділу V:

1) в абзаці четвертому пункту 85:

у першому реченні цифру і слова “1 цього розділу” замінити цифрами і словами “10 розділу V цього Положення”;

у другому реченні слова “фондовими біржами” замінити словами “організованими ринками капіталу”;

2) у пункті 86 слова “на фондові біржі, протягом операційного дня проведення біржових торгів” замінити словами “для участі в торгах на організованих ринках капіталу, протягом операційного дня проведення торгів на цих ринках”.

4. Главу 14 розділу VI після пункту 103 доповнити новим пунктом 103¹ такого змісту:

“103¹. Облігації внутрішньої державної позики України з плаваючою ставкою як забезпечення виконання зобов’язань за операціями з рефінансування використовуватимуться в міру врегулювання питань, пов’язаних з автоматизацією розрахунку їх справедливої вартості та коригуючих коефіцієнтів.”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління Національного
банку України
28 грудня 2022 року №251

Зміни до Положення про проведення Національним банком України на міжбанківському ринку операцій своп процентної ставки

1. Положення після пункту 25 доповнити п'ятьма новими пунктами 25¹–25⁵ такого змісту:

“25¹. Банк протягом трьох робочих днів із дня направлення Національним банком повідомлення відшкодує Національному банку витрати, понесені ним унаслідок стягнення закордонними банками-кореспондентами з його коррахунків:

1) комісії за перерахування коштів після повернення Національним банком на кореспондентський рахунок банку гарантійного покриття/грошових надходжень в іноземній валюті, що були розміщені на окремих рахунках банку в Національному банку (далі – комісія);

2) процентів, які нараховуються за процентними ставками, що мають від'ємне значення, на кошти банків, розміщені на кореспондентських рахунках Національного банку в закордонних банках-кореспондентах як гарантійне покриття/грошові надходження в іноземній валюті (далі – проценти за від'ємними процентними ставками).

25². Відшкодування банком процентів за від'ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті Національному банку здійснюється щомісяця в сумі, що розраховується за такою формулою:

$$СВ\ міс = (\sum_{i=1}^n \text{Щоден ЗКпд}_i \text{ Пр}_i) / (360 \cdot 100\%),$$

де СВ міс – сума відшкодування процентів за від'ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті за календарний місяць;

i – порядковий номер календарного дня в календарному місяці, від 1 до n ;

n – кількість календарних днів у календарному місяці (28, 29, 30 або 31);

Щоден ЗКпд _{i} – сума залишків коштів у визначеній іноземній валюті за балансовими рахунками 3205 “Кошти банків для забезпечення виконання зобов'язань перед Національним банком України за кредитами, наданими банкам, та операціями своп процентної ставки” у частині обліку коштів за

операціями своєї процентної ставки та 3283 “Кошти банків, розміщені як гарантійне покриття за операціями своєї процентної ставки” на початок календарного дня і;

Pr_i – процентна ставка, встановлена Національним банком у відсотках річних для розрахунку суми відшкодування процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті, що діяла станом на початок календарного дня і.

25³. Комітет з управління активами та пасивами Національного банку визначає розмір процентної ставки, встановленої Національним банком для розрахунку суми відшкодування процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті, про що Національний банк повідомляє банк не пізніше ніж за 10 робочих днів до її зміни.

25⁴. Національний банк забезпечує визначення суми відшкодування банками витрат Національного банку на сплату процентів за від’ємними процентними ставками за допомогою засобів відповідного програмно-технологічного забезпечення.

25⁵. Розрахунки з відшкодування банками витрат Національного банку внаслідок стягнення закордонними банками-кореспондентами комісії та сплати процентів за від’ємними процентними ставками здійснюються в іноземній валюті.”.

2. У додатку 2:

1) розділ I після пункту 32 доповнити п’ятьма новими пунктами 32¹–32⁵ такого змісту:

“32¹. Банк протягом трьох робочих днів із дня направлення Національним банком повідомлення відшкодує Національному банку витрати, понесені ним унаслідок стягнення закордонними банками-кореспондентами з його коррахунків:

1) комісії за перерахування коштів після повернення Національним банком на кореспондентський рахунок Банку гарантійного покриття/грошових надходжень як сплати доходу та/або погашення заставлених облігацій внутрішньої державної позики України в іноземній валюті, що були розміщені на окремих рахунках Банку в Національному банку (далі – комісія);

2) процентів, які нараховуються за процентними ставками, що мають від’ємне значення, на кошти банків, розміщені на кореспондентських рахунках Національного банку в закордонних банках-кореспондентах як гарантійне

покриття/грошові надходження від сплати доходу та/або погашення заставлених облігацій внутрішньої державної позики України в іноземній валюті (далі – проценти за від’ємними процентними ставками).

32². Відшкодування Банком процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті Національному банку здійснюється щомісяця в сумі, що розраховується за такою формулою:

$$CB \text{ міс} = (\sum_{i=1}^n \text{Щоден ЗКпд}_i \text{ Пр}_i) / (360 \cdot 100\%),$$

де $CB \text{ міс}$ – сума відшкодування процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті за календарний місяць;

i – порядковий номер календарного дня в календарному місяці, від 1 до n ;

n – кількість календарних днів у календарному місяці (28, 29, 30 або 31);

Щоден ЗКпд_i – сума залишків коштів у визначеній іноземній валюті за балансовими рахунками 3205 “Кошти банків для забезпечення виконання зобов’язань перед Національним банком України за кредитами, наданими банкам, та операціями своп процентної ставки” у частині обліку коштів за операціями своп процентної ставки та 3283 “Кошти банків, розміщені як гарантійне покриття за операціями своп процентної ставки” на початок календарного дня i ;

Пр_i – процентна ставка, встановлена Національним банком у відсотках річних для розрахунку суми відшкодування процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті, що діяла станом на початок календарного дня i .

32³. Комітет з управління активами та пасивами Національного банку визначає розмір процентної ставки, встановленої Національним банком для розрахунку суми відшкодування процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті, про що Національний банк повідомляє Банк не пізніше ніж за 10 робочих днів до її зміни.

32⁴. Національний банк забезпечує визначення суми відшкодування Банком витрат Національного банку на сплату процентів за від’ємними процентними ставками за допомогою засобів відповідного програмно-технологічного забезпечення.

32⁵. Розрахунки з відшкодування витрат Національного банку внаслідок стягнення закордонними банками-кореспондентами комісії та сплати процентів за від’ємними процентними ставками здійснюються в іноземній валюті.”;

2) у розділі II:

пункт 36 після підпункту 2³ доповнити новим підпунктом 2⁴ такого змісту:

“2⁴) надіслати Банку повідомлення щодо:

розміру встановленої Національним банком процентної ставки для розрахунку суми відшкодування Банком витрат Національного банку на сплату процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті не пізніше ніж за 10 робочих днів до її зміни;

відшкодування витрат Національного банку, зазначених у пунктах 32¹–32⁵ цього договору, на сплату:

комісії із зазначенням суми комісії та реквізитів рахунку Національного банку для подальшого перерахування Банком коштів;

процентів за від’ємними процентними ставками із зазначенням суми відшкодування процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті, яка розраховується за формулою, зазначеною в пункті 32⁵ цього договору, та реквізитів рахунку Національного банку для подальшого перерахування Банком коштів;”;

пункт 37 після підпункту 3 доповнити новим підпунктом 3¹ такого змісту:

“3¹) виставляти Банку вимогу щодо відшкодування своїх витрат, зазначених у пунктах 32¹–32⁵ цього договору, на сплату комісії та процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті;”;

пункт 38 після підпункту 1² доповнити новим підпунктом 1³ такого змісту:

“1³) сплатити протягом трьох робочих днів із дня направлення Національним банком повідомлення щодо відшкодування у зазначеному в повідомленні розмірі витрат Національного банку, зазначених у пунктах 32¹–32⁵ цього договору, на сплату комісії та процентів за від’ємними процентними ставками у визначеній іноземній валюті;”.